

शास्त्रीवार्षिकपरीक्षापाठ्यक्रमः

सत्र 2019-20

पाठ्यक्रमस्वरूपम्

क्रमाङ्कः	विषयः	पूर्णाङ्काः
प्रथमपत्रम्	आधारपाठ्यक्रमः	100
द्वितीयपत्रम्	अनिवार्य संस्कृतव्याकरणम्	100
तृतीयपत्रम्	अनिवार्य संस्कृतवाङ्मयम्	100
चतुर्थपत्रम्	शास्त्रीयविषयः - शुक्लयजुर्वेदः/ नव्यव्याकरणम्/ साहित्यम्/ फलितज्योतिषम्/ सिद्धान्तज्योतिषम्/ न्यायदर्शनम् ।	100
पञ्चमपत्रम्	शास्त्रीयविषयः - शुक्लयजुर्वेदः/ नव्यव्याकरणम्/ साहित्यम्/ फलितज्योतिषम्/ सिद्धान्तज्योतिषम्/ न्यायदर्शनम् ।	100
षष्ठपत्रम्	आधुनिकविषयः - योगः/ हिन्दीसाहित्यम्/ अङ्ग्रेजीसाहित्यम्/ संगणकानुप्रयोगः (कम्प्युटर अप्लिकेशन)/ समाजशास्त्रम्/ राजनीतिविज्ञानम्/ प्राचीनेतिहासः ।	100
सप्तमपत्रम्	आधुनिकविषयः - योगः/ हिन्दीसाहित्यम्/ अङ्ग्रेजीसाहित्यम्/ संगणकानुप्रयोगः (कम्प्युटर अप्लिकेशन)/ समाजशास्त्रम्/ राजनीतिविज्ञानम्/ प्राचीनेतिहासः ।	100

नियमावलिः

1. शास्त्रिपरीक्षापाठ्यक्रमे प्रतिवर्षम् सप्तप्रश्नपत्राणि 100-100 अङ्कानां भविष्यन्ति तत्र प्रथम-द्वितीय-तृतीय-प्रश्नपत्राणि अनिवार्याणि सन्ति। चतुर्थ-पञ्चम-प्रश्नपत्रद्वयं वैकल्पिकं शास्त्रीयम्, षष्ठ-सप्तमप्रश्नपत्रद्वयं वैकल्पिकमाधुनिकम् च विद्यते ।
2. आधारपाठ्यक्रमस्य त्रयाणामपि प्रश्नपत्राणां पाठ्यक्रमः मध्यप्रदेशशासनस्य केन्द्रीय-अध्ययनमण्डलद्वारानिर्धारितः एव यथास्वरूपं स्वीकृतः। त्रयाणामपि प्रश्नपत्राणां परीक्षा एकस्मिन्नेव दिनाङ्के भविष्यति ।
3. प्रवेशार्थी शास्त्रीयविषयेषु शुक्लयजुर्वेदः/नव्यव्याकरणम्/साहित्यम्/ फलितज्योतिषम्/ सिद्धान्तज्योतिषम् /न्यायदर्शनमिति विषयेषु कमप्येकं स्वीकर्तुं शक्नोति ।
4. प्रवेशार्थी आधुनिकविषयेषु हिन्दीसाहित्यम्/अङ्ग्रेजीसाहित्यम्/योगः/संगणकानुप्रयोगः/सङ्गीतम्/ अर्थशास्त्रम्/समाजशास्त्रम्/इतिहासः/राजनीतिविज्ञानम्/कर्मकाण्डविषयेषु कमप्येकं स्वीकर्तुं शक्नोति ।
5. मध्यप्रदेशशासनस्य केन्द्रीयअध्ययनमण्डलद्वारानिर्धारितः आधुनिकविषयाणां पाठ्यक्रमः यथारूपं स्वीकृतः, किन्तु पूर्णाङ्कानां योजना विश्वविद्यालयस्य विद्यापरिषदः निर्णयानुसारं पञ्चाशद् (50) अङ्कानां

उपनिषत्

आचार्यः

व्य

B. B. B. B.

2019-20

स्थाने शतम् (100) अङ्कानां भविष्यति तत्र 20 अङ्कानाम् आन्तरिकमूल्याङ्कनम् (CCE) 80 अङ्कानां च सैद्धान्तिकपरीक्षा भविष्यति ।

6. आधुनिक विषयेषु योग-संगणक-संगीत विषयाणां पाठ्यक्रमे 100 अङ्कानां सैद्धान्तिकम् 100 अङ्कानां च प्रयोगिकम् भविष्यति । तत्र विश्वविद्यालयस्य पाठ्यक्रमसमित्या सञ्जीकृतः विद्यापरिषदा अनुशंसितः कार्यपरिषदा अनुमोदितः एवं स्वीकृतः ।

प्रवेशनियमाः

शास्त्रिकक्षायां वक्ष्यमाणपरीक्षोत्तीर्णः प्रवेशमर्हति

- 1) मध्यप्रदेशस्य महर्षिपतञ्जलिसंस्कृतसंस्थानस्य उत्तरमध्यमापरीक्षोत्तीर्णः अथवा भारतस्य कस्यापि प्रादेशिकशासनस्य शिक्षाविभागद्वारा मान्यताप्राप्तसंस्थायाः विश्वविद्यालयस्य वा तत्समकक्षपरीक्षोत्तीर्णः ।
- 2) मध्यप्रदेशस्थ-माध्यमिकशिक्षामण्डलस्य उच्चतरमाध्यमिक (इण्टर मीडियट) परीक्षोत्तीर्णः, अथवा भारतस्य कस्यापि प्रादेशिकशासनस्य शिक्षाविभागद्वारा मान्यताप्राप्तसंस्थायाः तत्समकक्षपरीक्षोत्तीर्णः प्रवेशसमितेरनुशंसया प्रवेशार्हः ।
- 3) विना संस्कृतं द्वादशीं कक्षां (10+2) समुत्तीर्णस्य प्रवेशार्थिनः कृते त्रैमासिकसेतुपाठ्यक्रमस्य अध्ययनम् अनिवार्यं भविष्यति ।

शास्त्रीपरीक्षायोजना

शास्त्रिपरीक्षायाम् आधारपाठ्यक्रमम् आधुनिकविषयञ्च विहाय अन्येषां प्रश्नपत्राणां माध्यमं संस्कृतं भविष्यति ।

1. शास्त्रिपरीक्षायां प्रतिवर्षम् उत्तीर्णतायै 33% अङ्काः निर्धारिताः । श्रेणीनिर्धारणं तृतीयवर्षे परीक्षान्ते भविष्यति ।
2. उत्तीर्णतायै समष्टिरूपेण 33 प्रतिशतं, प्रतिपत्रं च 20 प्रतिशतमङ्का अपेक्षिताः ।
3. आन्तरिकमूल्याङ्कने सैद्धान्तिकपरीक्षायां च पृथक्-पृथक् उत्तीर्णता आवश्यकी ।
4. आन्तरिकमूल्याङ्कने उत्तीर्णः एव सैद्धान्तिकपरीक्षायां सम्मेलितुमर्हः ।

प्रश्नपत्रनिर्माणयोजना

सामान्यतया प्रतिप्रश्नपत्रं निम्नानुसारं त्रिविधाः प्रश्नाः भविष्यन्ति । तत्र प्रतिप्रश्नं एको विकल्पोऽनिवार्यः ।

नियमितच्छात्राणां कृते			स्वाध्यायिच्छात्राणां कृते		
1	बहुविकल्पीयप्रश्नाः	5 x 2 = 10	1	बहुविकल्पीयप्रश्नाः	5 x 2 = 10
2	लघूत्तरीयप्रश्नाः	5 x 4 = 20	2	लघूत्तरीयप्रश्नाः	5 x 6 = 30
3	दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः	5 x 10 = 50	3	दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः	5 x 12 = 60
योगः		80	योगः		100
आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		20	XXX		
महायोगः		100	100		

3/1/2019

सं. 1/1/19

राम

B. R. Bunde

श्रेणिनिर्धारणम् .

शास्त्रिपरीक्षायां सर्वेष्वपि वर्षेषु प्राप्ताङ्कानां योगाधारेण निम्नलिखितरूपेण श्रेणिनिर्धारणं भविष्यति :-

- 60 प्रतिशतं, ततो वा अधिकाङ्कानां च प्राप्या प्रथमश्रेणिनिर्धारणम्।
- 45 प्रतिशतं ततो वा अधिकाङ्का किन्तु 60 प्रतिशतमङ्केभ्यो न्यूनाङ्कानां प्राप्या च द्वितीयश्रेणिनिर्धारणम्।
- 33 प्रतिशतं ततो वा अधिकाङ्कानां किन्तु 45 प्रतिशतमङ्केभ्यो न्यूनाङ्कानां प्राप्या च तृतीयश्रेणिनिर्धारणम्।

-----XX-----

उपनिर्देशः

अभिज्ञः

राम

B.S. Bundla

कक्षा - शास्त्रप्रथमवर्षम्
शास्त्रीयविषयः - शुक्लयजुर्वेदः
प्रश्नपत्रक्रमांकः - चतुर्थः

एककः		अङ्काः	
		नियमितच्छात्राणां कृते	स्वाध्यायिच्छात्राणां कृते
1	शु. यजु. संहितायाः सस्वरप्रथमोऽध्यायः	17	20
2	शु. यजु. संहितायाः सस्वरद्वितीयोऽध्यायः	17	20
3	शु. यजु. संहितायाः सभाष्यप्रथमोऽध्यायः	17	20
4	शु. यजु. संहितायाः सभाष्यद्वितीयोऽध्यायः	17	20
5	प्रतिज्ञापरिशिष्टम्	17	20
	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् (केवलं नियमितच्छात्राणां कृते)	15	-
	पूर्णांकः	100	100

अनुशंसितग्रन्थाः -

- 1 शुक्लयजुर्वेदसंहिता, वेणीराम शर्मा गोड, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
- 2 शुक्लयजुर्वेदसंहिता, सवेददीपभाष्यम्, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी

निर्देशः - प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नपत्ररचना भवेत् -

नियमितच्छात्राणां कृते		स्वाध्यायिच्छात्राणां कृते	
1	बहुविकल्पीयप्रश्नाः $2 \times 5 = 10$	1	बहुविकल्पीयप्रश्नाः $2 \times 5 = 10$
2	लघूत्तरीयप्रश्नाः $5 \times 5 = 25$	2	लघूत्तरीयप्रश्नाः $5 \times 6 = 30$
3	दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः $10 \times 5 = 50$	3	दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः $12 \times 5 = 60$
आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		-	
योगः		100	

उपाध्यक्षः

श्रीमान्
- 5-10-8-

पाठ्यक्रमः 2019 तः क्रमशः प्रभावशीलः

कक्षा - शास्त्रप्रथमवर्षम्
शास्त्रीयविषयः - शुक्लयजुर्वेदः
प्रश्नपत्रक्रमांकः - पंचमः

एककः		अङ्काः	
		नियमितच्छात्राणां कृते	स्वाध्यायिच्छात्राणां कृते
1	पा.गृ.सूत्रस्य प्रथमकाण्डस्य 1-6 कण्डिका	17	20
2	पा.गृ.सूत्रस्य प्रथमकाण्डस्य 7-8 कण्डिका	17	20
3	पा.गृ.सूत्रस्य प्रथमकाण्डस्य 9-14 कण्डिका	17	20
4	पा.गृ.सूत्रस्य प्रथमकाण्डस्य 15-19 कण्डिका	17	20
5	पिंगलछन्दःसूत्रं (सम्पूर्णम्)	17	20
	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्(केवलं नियमितच्छात्राणां कृते)	15	-
	पूर्णांकः	100	100

अनुशासितग्रन्थाः -

- 1 पारस्करगृह्यसूत्रम्(सहरिहरभाष्यम्), जगदीशचन्द्र मिश्र, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
- 2 पिंगलछन्दःसूत्रम्, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी

निर्देशः - प्रत्येकमेककतः अधोलिखितव्यवस्थानुसारं प्रश्नपत्ररचना भवेत् -

नियमितच्छात्राणां कृते			स्वाध्यायिच्छात्राणां कृते		
1	बहुविकल्पीयप्रश्नाः	$2 \times 5 = 10$	1	बहुविकल्पीयप्रश्नाः	$2 \times 5 = 10$
2	लघूत्तरीयप्रश्नाः	$5 \times 5 = 25$	2	लघूत्तरीयप्रश्नाः	$5 \times 6 = 30$
3	दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः	$10 \times 5 = 50$	3	दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः	$12 \times 5 = 60$
	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्	15		-	-
	योगः	100		-	100

उपाध्यक्षः

पाठ्यक्रमः 2019 तः क्रमशः प्रभावशीलः

श्रीकल्याण मिश्र
स. १०/१